

ECHO ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV
verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Estelle Ceulemans • Hoogstraat 42 • 1000 BRUSSEL
Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 05, mei 2014

■ Economie

Bevoorradingsvooruitzichten
elektriciteit: wanneer een echt debat
onder sociale gesprekspartners?

Een nieuwe start voor het OIVO

■ Ondernemingen

'Modern Times' vandaag: te hoge
werkdruk maakt werknemers ziek

■ Sociaal beleid

Evaluatie regelgeving studentenarbeid
Overschakeling naar elektronische
maaltijdcheques

■ Sociale ombuds

Klacht wegens pesterijen en
ontslagbescherming

■ Echo regio Brussel

Regionalisering van de artikelen 60 & 61

■ Echo regio Vlaanderen

Congres Vlaams ABVV kiest
voor sociale vooruitgang

■ Echo regio Wallonië

Reconversiecellen: resultaten en
standpunt van het Waals ABVV

■ Europa

Economische crisis voorbij?

■ Internationale relaties

Trans-Atlantisch handelsverdrag: de weinig
geruststellende houding van Reynders

Geen garanties op respect voor werknemersrechten in Bangladesh: we houden de druk aan

Het Rana Plaza-drama, waarbij 1 jaar geleden ruim 1100 doden en nog meer gewonden vielen, choqueerde de wereld en motiveerde overheden en bedrijven om actie te ondernemen. Het meest significante resultaat is de onderhandeling en invoering van het 'Bangladesh Akkoord voor Brandpreventie en Veiligheid van gebouwen', een bindende overeenkomst tussen 150 merken en internationale vakbondsfederaties IndustriALL en UNI. De textielfabrieken worden nu geïnspecteerd en de resultaten daarvan zijn voor iedereen toegankelijk. Ook de acties van de EU, de VS, de IAO en de Clean Clothes Campaign hebben kansen tot vooruitgang gecreëerd.

Maar het Internationaal Vakverbond en het ABVV maken zich toch zorgen. Deze stappen rond industriële veiligheid mogen niet beschouwd worden als het einde maar als het begin van een lang proces om de onmenselijke werkomstandigheden in de kleding en andere sectoren uit te roeien.

Het blijft extreem moeilijk voor werknemers om hun fundamentele rechten te kunnen uitoefenen in Bangladesh. Zonder de mogelijkheid voor werknemers om zich te organiseren en collectief te onderhandelen, zal elke vooruitgang die nu werd gemaakt over brand- en gebouwenveiligheid, niet duurzaam zijn. Dat zal leiden tot nieuwe tragedies in de toekomst.

De Bengaalse overheid heeft nog een lange weg te gaan om fundamentele arbeidsrechten te garanderen in de wet en in de praktijk. De meeste bedrijven hebben weinig ondernomen om te verzekeren dat werknemersrechten in hun toeleveringsbedrijven in Bangladesh worden gerespecteerd.

Het IVV vraagt zijn leden om via hun regering druk uit te oefenen - ook tijdens de aanstaande Internationale Arbeidsconferentie - op de Bengaalse overheid en een aantal serieuze bekommernissen aan te kaarten (cfr. IAO-rapport over de hervorming van de arbeidswetgeving in Bangladesh in 2013), zoals o.a.:

- Het contrast tussen enkele positieve hervormingen en de vele tekortkomingen i.v.m. internationale normen over vrijheid van vereniging en collectief onderhandelen.
- Heel wat IAO-observaties bleven geheel of gedeeltelijk onbeantwoord, zoals bijv. de eis m.b.t. het hoge aantal minimumleden, de beperkingen m.b.t. het vrij verkiezen van vakbondsafgevaardigden, de diverse begrenzingen van het stakingsrecht, enz. De overheid moet onmiddellijk een nieuwe hervormingsronde van de arbeidswetgeving starten, zoals overeengekomen in het EU Sustainability Compact, die tegemoet komt aan de vele kritieken van het Expertencomité van de IAO.

Het is nu niet de tijd voor de internationale gemeenschap om zelfgenoegzaam te worden, terwijl werknemers in Bangladesh nog steeds worden uitgebuit. Het ABVV zal mee druk blijven uitoefenen!

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Let's talk happiness - beyond GDP

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) organiseert op 10 juni 2014 (van 9 tot 18 uur) een conferentie in Brussel over de relativiteit van het begrip GDP of bruto binnenlands product als indicator.

Er zal gediscussieerd worden over vraagstukken die verband houden met de welzijnsindicatoren en de sociale vooruitgang in een context van de overgang naar een alternatief groeimodel.

Programma:

- Hoe het welzijn van de Europese burgers definiëren en meten?
- Welk onderzoek en welke terreinervaring bestaan hierover al?
- Waarom is het belangrijk en dringend om de rijkdomindicatoren te herbekijken, om het huidige debat tegen de achtergrond van het economisch beleid te voeren?
- Hoe niet-BBP indicatoren opstellen: sterktes en zwaktes van statistieken?
- Welke alternatieve indicatoren opnemen in de beleidslijnen?
- Hoe invloed uitoefenen op de politieke verantwoordelijken?

Al die kwesties worden door een waaier aan sprekers behandeld (universiteitsprofessoren, deskundigen van de OESO, Eurostat, Institut Wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique of IWEPS) en ook door de discussiepanels.

Inschrijven is verplicht vóór 26 mei 2014. Dit kan via de site van het Europees Economisch en Sociaal Comité: www.eesc.europa.eu. Kies Engels als taal en klik daarna op het tabblad 'Events' en scroll naar beneden in de lijst.

ECONOMIE

Bevoorradingsvooruitzichten elektriciteit: wanneer een echt debat onder sociale gesprekspartners?

Een adviesaanvraag van de staatssecretaris voor Energie over een studieproject m.b.t. de bevoorradingsvooruitzichten inzake elektriciteit tegen 2030 is op de tafel beland van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (en de Federale Raad Duurzame Ontwikkeling voor wat het luik milieu-impact betreft).

Dit studieproject gaat uit van de DG Energie van de FOD Economie en van het Planbureau. Het is nog steeds een ontwerp want de wet op de organisatie van de elektriciteitsmarkt vereist dat er een raadpleging georganiseerd wordt.

De studie doet onderzoek naar de mogelijkheid om de vraag en het aanbod van elektriciteit op elkaar af te stemmen op middellange en lange termijn, rekening houdend met de noodzaak van een passende diversificatie van de brandstoffen, het gebruik van hernieuwbare energie te bevorderen, de door de Gewesten bepaalde milieuvoorwaarden op te nemen en koolstofarme productietechnologieën te bevorderen.

Diverse scenario's werden onderzocht in functie van de beschikbare nucleaire capaciteit, maar ook op basis van alternatieve scenario's die o.m. rekening houden met het potentieel om de energie-efficiëntie te verbeteren.

Uiteindelijk is het dit laatste scenario dat het meest interessant lijkt, o.m. wat betreft de investeringsbehoeften of de verlaging van de broeikasgasuitstoot, en dan hebben we het nog niet over onze aardgasafhankelijkheid gehad.

Erg vreemd in dit dossier is dat de werkgevers met alle macht op de rem gaan staan om geen echt debat over deze zaak op te kunnen starten. Het is nochtans de gelegenheid om een maatschappelijk debat te voeren over een visie op het Belgische energiebeleid op basis van een door de sociale gesprekspartners genomen openbaar initiatief om op die manier misschien te komen tot een 'energiepact'.

sebastien.storme@abvv.be

Een nieuwe start voor het OIVO

Na maanden onzekerheid over zijn toekomst heeft het Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties (OIVO) een nieuwe beheersovereenkomst gekregen.

Even kort de feiten in herinnering brengen: begin 2012 dreigde de minister van Consumentenzaken ermee de overeenkomst met het OIVO op te zeggen. Reden: de kwaliteit van de studies en het intern beheer van de instelling.

Sindsdien voerden de bestuurders van het OIVO (waaronder het ABVV) en de vertegenwoordigers van de minister gesprekken over de toekomst van het OIVO.

Eind maart werd een akkoord bereikt en werd er een nieuwe beheersovereenkomst ondertekend.

De krachtlijnen van deze overeenkomst zijn de volgende:

- Het OIVO blijft bestaan als instelling van openbaar nut.
- Zijn opdracht is technische steun te verlenen aan de consumentenorganisaties,

de consumptiefunctie te valoriseren en de consument te beschermen.

- Het OIVO is geen consumentenorganisatie. Het verstrekt technische en juridische hulp en levert studies, analyses en informatie over materies m.b.t. de bescherming en de verdediging van de consument.
- De controlerende rol van de raad van bestuur wordt versterkt.
- De banden met de federale administratie Economie worden eveneens versterkt terwijl de autonomie van de instelling gewaarborgd wordt.
- Het OIVO staat ten dienste van alle consumentenorganisaties.

Uiteindelijk konden na maanden onderhandelen (formeel en informeel) 25 banen gered worden en beschikken de consumentenorganisaties nu over een instrument waarmee ze hun opdracht, nl. de verdediging van de consumenten, effectief zullen kunnen waarmaken.

sebastien.storme@abvv.be

'Modern times' vandaag: te hoge werkdruk maakt werknemers ziek

Naar aanleiding van 28 april, de Internationale Dag van de Veiligheid en de Gezondheid op het Werk, heeft het ABVV ook dit jaar online een enquête georganiseerd. We peilden naar een eventueel verband tussen de manier waarop het werk wordt georganiseerd en mogelijke negatieve gevolgen daarvan voor de fysieke of mentale gezondheid van werknemers.

De resultaten spreken voor zich: de maatschappijkritiek van Charlie Chaplin uit 'Modern Times' is actueler dan ooit, ook al is het inmiddels 78 jaar geleden dat deze film voor het eerst werd vertoond. De meest voorkomende gevolgen van een slechte arbeidsorganisatie zijn stress (92%), burn-out (63%) en slaapproblemen (51%). Bovendien -en dat is het meest alarmerend- vindt drie kwart van de werknemers die de enquête hebben ingevuld dat ze het huidige ritme niet kunnen volhouden tot aan de pensioenleeftijd.

Het is dus duidelijk dat wat sommige politici beweren over de noodzaak van een veralgemeende verlenging van de loopbaan thuishoort in het rijk der fabelen. De deelnemers aan onze enquête schuiven een andere oplossing naar voor: bijkomende aanwervingen doen.

Dat is veel logischer, zeker in tijden van hoge werkloosheid, in het bijzonder bij de jongeren.

Slechte arbeidsorganisatie en gebrek aan autonomie

Voor bijna 9 op 10 werknemers (87%) bestaat er geen twijfel over dat de arbeidsorganisatie een invloed heeft op de fysieke of mentale gezondheid van de werknemer.

De werknemer bepaalt doorgaans niet zelf de snelheid en de hoeveelheid van het werk. Het vaakst zijn het de hiërarchische lijn (49%), geautomatiseerde systemen (7%) of externe personen (6%) die een werkmodel opleggen aan alle ondernemingen van een groep. Bijna één op twee werknemers geeft aan nooit (14%) of moeilijk (34%) de werkvoorwaarden te kunnen aanpassen. Vermoeidheid is voor 62% van de respondenten duidelijk geen factor die toelaat de organisatie van het werk te herzien.

Oplossing: aanwerven en de sociale dialoog optimaliseren

De oplossingen die onze respondenten zelf naar voor schuiven hangen uiteraard samen met de problemen die ze ervaren. "Meer medewerkers aanwerven" wordt door bijna de helft (42%) als belangrijkste maatregel gekozen. Opvallend: veel mensen antwoorden dat de "arbeidsorganisatie grondig moet worden herzien" (41%). En 30% geeft aan "dat het ritme van het werk moet worden verminderd".

Het is in ieder geval duidelijk dat het probleem van gebrekkige arbeidsorganisatie kan en moet worden aangepakt via sociaal overleg in de onderneming. De helft van de respondenten (49%) stelt dat de arbeidsorganisatie besproken werd tussen de werknemers of hun vertegenwoordigers (vakbonden) en de werkgever of zijn vertegenwoordigers.

Van de deelnemers die denken dat de organisatie van het werk niet besproken werd tussen de werknemers of hun vertegenwoordigers en de werkgever, of die dit niet weten, zegt 13% dat er geen vakbond binnen het bedrijf is en we stellen ook vast dat bijna 1 op 4 werknemers (23%) antwoordt dat er nog geen syndicaal overleg is geweest, omdat de werkgever er niet wil over praten.

Ons antwoord

Wij zullen er uiteraard blijven op hameren en eisen van de werkgevers dat ze hun wettelijke verplichtingen nakomen door te zorgen voor houdbare, duurzame en leefbare arbeidsvoorwaarden voor de werknemers, zodat hun welzijn verzekerd is, zowel tijdens als na het uitoefenen van hun beroepsactiviteit. Wij zullen bovendien ook eisen dat de arbeidsinspectie en de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk de arbeidsorganisatie effectief controleren.

En misschien het allerbelangrijkste: de drempel voor de oprichting van een CPBW moet worden verlaagd, opdat het sociaal overleg over een blijvende verbetering van de arbeidsomstandigheden optimaal zou kunnen functioneren.

caroline.verdoot@abvv.be
francois.philips@abvv.be

Loonkosten als excuus voor 'uitgeperste' werknemers?

Volgens Pieter TIMMERMANS, het VBO¹ en de N-VA², zijn de hoge loonkosten verantwoordelijk voor de verslechtering van de arbeidsvoorwaarden in België, werkgevers stellen immers hogere eisen inzake productiviteit. Ze vergeten dat de landen met hogere productiviteitscijfers nét die landen zijn met hogere arbeidskosten, zoals België.

Noorwegen staat op nummer één qua loonkosten, op nummer één qua productiviteit, maar doet dit met méér mensen, dus een lagere arbeidsdruk voor iedereen.

Een rapport van het Federaal Planbureau van november 2012 toont aan dat het verlies aan marktaandeel van de Belgische export slechts voor een derde te maken heeft met de kosten van onze bedrijven (lonen én andere kosten, zoals energie). Het rapport toonde ook aan dat twee derde van ons verlies aan concurrentievermogen wordt verklaard door andere aspecten, de zogenaamde niet-kostencompetitiviteit: innovatie, vorming, onderwijs, focus op de juiste markten,...

¹ De redactie, VRT, 14 november 2013 en RTBF, 28 april 2014.

² N-VA Verkiezingsprogramma Brussels Gewest, p.8.

Deeltijdsen gered van uitsluiting

Het ABVV trekt al maanden aan de alarmbel i.v.m. de beperking van de inschakelingsuitkering in de tijd. Volgens onze berekeningen zouden ongeveer 50.000 werkzoekenden uitgesloten worden vanaf 1 januari 2015.

Onze mobilisaties hebben op de valreep toch resultaat opgeleverd: op de laatste ministerraad werd een maatregel goedgekeurd waardoor een groot deel van de met uitsluiting bedreigde werkzoekenden toch zijn uitkering zal kunnen behouden. Het gaat om werknemers die in de loop van de periode waarin ze inschakelingsuitkeringen ontvangen deeltijds werk vinden en ter aanvulling van hun loon een inkomensgarantie-uitkering (IGU) ontvangen.

Voor die werknemers wordt de teller om de duurtijd van maximum drie jaar (tijdens dewelke men een inschakelingsuitkering kan ontvangen) te meten, verlengd met de periodes waarin de werknemer gedurende minstens 6 maanden onvrijwillig deeltijds werkt met een IGU (minstens 1/3e tijd of 1/4e tijd indien dit voorzien is in een sectorale cao). Zoals het ABVV vroeg, zullen de periodes van deeltijdwerk voortaan dus in rekening gebracht worden.

Deze maatregel is voor velen een flinke stap vooruit. Maar hiermee zijn niet alle problemen opgelost: nog steeds dreigen veel werkzoekenden vanaf 1 januari volgend jaar uitgesloten te worden. Het ABVV blijft dan ook ijveren voor een oplossing voor alle mensen die met uitsluiting bedreigd worden.

SOCIAAL BELEID

Evaluatie regelgeving studentenarbeid

Eind maart werd binnen de NAR de evaluatie afgerond van de op 1 januari 2012 van kracht geworden nieuwe regelgeving op het vlak van studentenarbeid.

De nieuwe regelgeving verving de 2 bestaande 'contingenten' met hun specifieke bijdragepercentages (23 zomerdagen tegen 7,51%, waarvan 5% ten laste van de werkgever en 2,5% ten laste van de student, en 23 dagen buiten de zomer tegen 12,51%, waarvan 8% ten laste van de werkgever en 4,5% ten laste van de student) door 1 jaarlijks contingent van 50 dagen met een solidariteitsbijdragenvoet van 8,13%, waarvan 5,42% ten laste van de werkgever en 2,71% ten laste van de student.

In de evaluatie werd de vraag meegenomen van de minister van Werk m.b.t. het overstappen naar een systeem waarin met halve dagen of zelfs uren zou gewerkt worden. Wat dit laatste betreft, is uit de besprekingen gebleken dat de RSZ voor ongeveer 900.000 euro investeringen dient door te voeren om dit mogelijk te maken. Bijkomend zou dit

de deur open zetten naar een nog grotere concurrentie tussen studenten en (deeltijdse) werknemers dan nu al het geval is. In het uitgebrachte advies wordt er dan ook voor gepleit om geen nieuwe wijzigingen in de regelgeving aan te brengen.

Uit de evaluatie is gebleken dat door de nieuwe regeling er 16% meer dagen studentenarbeid gepresteerd zijn, waarvan 5% toe te schrijven is aan een verschuiving doordat gewone werknemers nu als studenten aangegeven worden. Ook blijkt dat de volumegroei zich enkel en alleen buiten de zomer situeert, wat door de nieuwe solidariteitsbijdragenvoet in verhouding tot het vroeger geldende specifieke bijdragepercentage, geleid heeft tot een gevoelige minderinkomst voor de RSZ van ongeveer 7 miljoen euro. In het advies dienden we evenwel te constateren dat de RSZ zich niet in staat verklaarde om de verschuiving en minderinkomst in detail te berekenen.

lander.vanderlinden@abvv.be

Overschakeling naar elektronische maaltijdcheques

In de NAR werd op 25 maart officieel een akkoord gesloten omtrent de algehele overschakeling naar elektronische maaltijdcheques.

Vanaf 1 januari 2016 zullen er geen papieren maaltijdcheques meer gebruikt worden. Om dit te bewerkstelligen worden op basis van de prestaties van de maand september 2015 de laatste papieren maaltijdcheques uitgegeven. De prestaties van de maand oktober 2015 zullen enkel nog elektronische maaltijdcheques opleveren. Op 1 januari 2016 eindigt de geldigheidsduur van de laatst uitgegeven papieren maaltijdcheques. De geldigheidsduur van de maaltijdcheques uitgegeven op basis van de prestaties van de maand september, wordt beperkt tot 3 maanden.

Het ABVV was geen vragende partij voor de generalisatie van elektronische maaltijdcheques. Zeker ook omdat er een negatieve impact kan zijn op de tewerkstelling door het niet langer drukken van papieren maaltijdcheques en het verdwijnen van de maandelijks waardetransporten.

We zijn echter akkoord moeten gaan om te vermijden dat op politiek niveau de vervanging van alle maaltijdcheques door een eenvoudige vermelding op de loonbrief en het storten van het corresponderende bedrag met het loon van de werknemer doorgedrukt werd. We kregen dit wetsvoorstel van de regeringstafel weg, waarna men nog trachtte om het in de Senaat door te drukken. Ons lobbywerk en het vooropstellen van de volledige overschakeling naar elektronische maaltijdcheques zorgde voor een krappe meerderheid tegen het wetsvoorstel.

We hebben in het akkoord wel een aantal garanties voor de werknemers bekomen. Zo zal het aantal handelaars dat elektronische maaltijdcheques aanvaardt, gevoelig moeten uitbreiden en wordt er een daadwerkelijk gratis mogelijkheid voorzien om het resterend saldo aan maaltijdcheques te consulteren. En dit zonder dat een internetverbinding of computer vereist is.

lander.vanderlinden@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Klacht wegens pesterijen en ontslagbescherming

Het Hof van Beroep van Luik heeft een interessant vonnis gevelde inzake ontslagbescherming in het kader van een klacht die werd ingediend wegens pesterijen. Het gaat hierbij om een werknemer in een directiefunctie die bij de preventieadviseur een klacht wegens pesterijen had ingediend naar aanleiding van het gedrag van haar hiërarchische meerdere (verbale agressie, intimidatie, dreigen met ontslag, vernederingen, enz.).

Overeenkomstig de wetgeving werd de werkgever onmiddellijk ingelicht over de indiening van deze klacht. Één dag later werd de werknemer ontslagen met betaling van een ontslagcompensatievergoeding en met het volgend motief op haar C4: "moeilijke relaties met haar hiërarchie en haar collega's".

De werknemer eiste dat de werkgever haar een beschermingsvergoeding zou uitbetalen, omdat haar ontslag verband hield met de klacht wegens pesterijen. De werkgever antwoordde dat al tot ontslag besloten werd vóór de indiening van de klacht.

In eerste aanleg had de arbeidsrechtbank verder onderzoek bevolen en vervolgens de werknemer in het gelijk gesteld. De

werkgever tekende daarop beroep aan zeggende dat het ontslag niets te maken had met de indiening van de klacht.

Het Arbeidshof heeft de feiten en de verklaringen van de verschillende betrokkenen aandachtig onderzocht en stelde daarbij een grote verwarring vast bij de werkgever: "De door de werkgever aangevoerde argumenten zijn bijzonder verward en ongeloofwaardig in het licht van een analyse en een nauwkeurige vergelijking van de getuigenissen, attesten, het verslag van de preventieadviseur en de stukken die het Hof ter kennis werden gebracht". Het Hof besluit dus dat "de werkgever niet bewijst dat tot ontslag werd besloten om redenen die vreemd zijn aan de klacht".

Deze beslissing is belangrijk omdat ze herinnert aan het bestaan van beschermingsmaatregelen tegen ontslag die in het voordeel zijn van de werknemer in geval van een klacht wegens pesterijen. Dit is ook een goede gelegenheid om te herinneren aan de cao 109 inzake ontslagmotivering, die op 1 april in werking is getreden.

AH Luik, 10de kamer, 25/03/2014, RG 2013-AL-149

jean-francois.macours@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Regionalisering van de artikelen 60 & 61

Op 24 april 2014 bracht de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op eigen initiatief een unaniem advies uit over de regionalisering van de wederinschakelingsprogramma's voor leefloners en mensen met een gelijksoortige uitkering. De sociale partners willen de samenhang van alle tewerkstellingsmaatregelen garanderen: artikelen 60 en 61, RSZ-verminderingen, RVA-activeringen en ... het administratieve beheer ervan vereenvoudigen. Bovendien moeten de partnerschappen tussen de 19 Brusselse OCMW's en Actiris versterkt worden om de toegang tot de arbeidsmarkt voor werknemers met een contract art. 60-61 te vergemakkelijken en bevorderen.

Zo wordt voorgesteld om na de verkiezingen de OCMW's, Actiris, de minister van Werk en de sociale partners bijeen te brengen om het samen eens te worden over het sturen van dit partnerschap met Actiris, over de budgettaire opvolging van de artikelen 60-61 en de hervorming ervan in de zin van een vereenvoudiging en harmonisering.

Bovendien onderscheiden werkgevers en vakbonden zeven voorwaarden tot slagen, waarvan er drie bijzonder belangrijk zijn voor het ABVV:

- 1) De oprichting van één interprofessionele overleginstantie, per gemeente of groep van gemeenten, belast met de paritaire begeleiding van de plaatselijke tewerkstellingsinitiatieven van het OCMW en andere plaatselijke tewerkstellingsorganismen, met de controle op de tewerkstellingsvoorwaarden en met de preventie van eventuele arbeidsconflicten;
- 2) De regionale omkadering van de terbeschikkingstelling van door de OCMW's aangeworven werknemers bij verenigingen, sociale economiebedrijven en commerciële bedrijven, betreffende o.m. het sociaal overleg en de vakbondscontrole, de arbeidsvoorwaarden en het loonstatuut van de werknemers;
- 3) Zoeken naar een specifieke oplossing voor de freelance kunstenaars.

eric.buysens@abvv.be

Jurisprudentie in sociale zaken

Het artikel hiernaast gaat over een arrest dat ons werd bezorgd door de DSR van de afdeling Luik. Meteen de gelegenheid om de medewerk(st)ers van onze DSR en de juridische diensten te herinneren aan de vraag om ons jurisprudentie die gunstig is voor de vakbondsstandpunten, zowel in het arbeidsrecht als in het sociaal zekerheidsrecht, te bezorgen. Op die manier kunnen we die ter beschikking stellen van heel het ABVV.

Deze vonnissen en arresten mogen gestuurd worden naar de sociale studiedienst van het ABVV, ter attentie van Jean-François MACOURS, Hoogstraat 42 te 1000 Brussel, e-mail jean-francois.macours@abvv.be.

Alvast bedankt voor jullie medewerking.

Overheidsopdrachten onder paritair toezicht

De ordonnantie m.b.t. de oprichting van een Observatorium van de referentieprijzen voor de overheidsopdrachten binnen de ESRBHG werd (met eenparigheid van stemmen) aangenomen door het Brussels parlement op 28 maart jl. Deze ordonnantie die er na lang aandringen van het ABVV-Brussel kwam, zal zeker niet alle problemen oplossen die bij de uitvoering van overheidsopdrachten rijzen. Het blijft immers van essentieel belang de inspectiediensten te versterken. Niettemin betekent deze ordonnantie een heuse sociale vooruitgang, een instrument dat nog onvolmaakt is maar toch wel degelijk bestaat.

Big brother is overal!

Op woensdag 4 juni 2014 reikt de Liga voor Mensenrechten, in partnerschap met datapanik.org, voor het vierde jaar op rij de Big Brother Awards uit aan een persoon of organisatie die het recht op privacy op losse schroeven zet of een buitensporige drang naar controle vertoont.

Wie wint de Big Brother Award 2014?

Nog tot 28 mei kan er gestemd worden op negen kandidaten. Stem op jouw favoriete kandidaat op www.bigbrotherawards.be. Op 4 juni worden de winnaars bekend gemaakt (Zebrstraat Gent, om 19u48 stipt): één juryprijs en één publieksprijs.

Op die avond is er ook een levendig gesprek met:

- Ronald Prins (Fox-It), cybersecurity expert en de man die na het Belgacom-schandaal het puin kwam ruimen.
- Sophie In 't Veld, Europarlementariër (D66), voorvechtster van burgerlijke vrijheden.
- Michael Van Peel, comedian en ervaringsdeskundige

Nominaties Big Brother Awards 2014

Deze editie van de Big Brother Awards werden 9 kandidaten genomineerd door een professionele jury:

1. Louis Michel
2. Dataretentiewet
3. Smartphones
4. Sharenting
5. Procureur-generaal Liégeois
6. eCall
7. Privacy te koop
8. Chipbandjes Rock Werchter
9. Verkoop persoonsgegevens

Meer weten over het wat en waarom van deze nominaties? Kijk op www.bigbrotherawards.be en stem op jouw favoriete kandidaat!

ECHO REGIO VLAANDEREN

Congres Vlaams ABVV kiest voor sociale vooruitgang

Vooruit! De toekomst moet sociaal en duurzaam. Onder dat motto organiseerde het Vlaams ABVV op 25 en 26 april 2014 zijn negende statutaire congres. Zo'n 550 ABVV-afgevaardigden keurden oriëntaties goed over vier thema's: een sterke sociale bescherming, meer job- en loopbaanzekerheid, een duurzamer economie en een sterk ABVV in Vlaanderen.

Sociale bescherming en fiscaliteit

De regio's krijgen straks belangrijke hefboomen voor de uitbouw van een regionale sociale bescherming: dit vergt een sluitende financiering, blijvende betrokkenheid van sociale partners bij beheer en uitvoering, en een resolute keuze voor initiatieven met een sociaal oogmerk. Van groot belang is de toegankelijkheid van zorg, ook financieel. Daarom willen we dat er werk wordt gemaakt van maximumfacturen in de zorg en ook van gebruikersbijdragen die beter rekening houden met het globale inkomen.

Nu de regio's heel wat fiscale hefboomen in handen krijgen, moet eindelijk werk worden gemaakt van een voldragen fiscaal beleid dat niet beperkt blijft tot enkele lastenverlagingen, maar ook nieuwe inkomsten durft aan te boren. Niet om globaal meer te belasten, wel om lasten te verschuiven van arbeid naar kapitaal en vermogen. Fiscale voordelen voor de burgers moeten waar nodig worden bijgestuurd vooral om ze sociaal rechtvaardiger te maken, zoals een woonbonus waar iedereen verder aanspraak moet kunnen op maken, maar die zo wordt bijgestuurd dat gezinnen met een laag inkomen het grootste voordeel genieten.

Loopbaanzekerheid

Naast jobzekerheid moet er meer worden ingezet op loopbaanzekerheid. Om mogelijk te maken dat werknemers meer loopbankeuzes kunnen maken, moeten de rechten op loopbaanbegeleiding, op betaald educatief verlof en op tijdskrediet uitgebreid worden.

Vooral kortgeschoolden hebben het moeilijk op de arbeidsmarkt. Daarom moeten de doelgroepkortingen vooral worden ingezet als aanwervingssubsidie voor kortgeschoolde werklozen, waarbij ouderen en langdurig

werklozen een langdurige ondersteuning verdienen. Al wie voldoende inspanningen levert maar toch geen werk vindt, mag daarvoor onder geen beding gestraft worden.

Duurzame economie

Twee derde van onze concurrentieachterstand heeft te maken met het gebrek aan productinnovatie en het feit dat we onvoldoende aanwezig zijn op de groeiemarkten. Een relancebeleid en een vernieuwd industrieel beleid moeten daarop inzetten én de brug maken naar een meer duurzame productie: via energiebesparing, meer hernieuwbare energie en een kringloopeconomie. De transitie naar een duurzame, klimaatneutrale economie vergt een sturende en initiatiefnemende overheid. En overleg met de vakbonden, want het gaat ook over werk, opleiding, koopkracht.

Vakbond als loopbaanloket

In onze interne werking leggen we nieuwe accenten. We zullen nog sterker inzetten op jongeren met een actieplan om meer jongere leden aan te trekken en ze syndicaal actief te maken. Vorming van onze militanten blijft een speerpunt, maar ook ondersteuning rond thema's als kwaliteit van arbeid moet worden versterkt. Onze klassieke dienstverlening vullen we verder aan met nieuwe dienstverlening: de begeleiding en ondersteuning van onze werkloze én actieve leden bij hun loopbaanvragen en -keuzes. We vragen aan de overheid dat ze de vakbond erkent als het loopbaanloket voor werknemers op de arbeidsmarkt.

Sociaal overleg versterken

Het paritair sociaal overleg tussen vakbonden en werkgevers in Vlaanderen moet worden versterkt, net als het overleg tussen sociale partners en overheid in het VESOC. De nieuwe bevoegdheden inzake arbeidsmarktbeleid, sociale bescherming en economisch beleid maken dit nodig. De sectorale invalshoek in het regionaal overleg moet meer gewicht krijgen.

- Alle congresoriëntaties zijn te vinden op www.vlaamsabvv.be

jdebaene@vlaams.abvv.be

Reconversiecellen: resultaten en standpunt van het Waals ABVV

In 2013 haalden de reconversiecellen opmerkelijke resultaten inzake beroepsinschakeling en vorming, en dit ondanks de slappe economische toestand. Deze vaststelling zet het Waals ABVV ertoe aan dit Waals instrument te verdedigen als uniek model in de begeleiding van werknemers die het slachtoffer worden van een herstructurering.

In tegenstelling tot het privéoutplacement-model dat hoofdzakelijk toegespitst is op een onmiddellijke terugkeer naar werk, hebben de reconversiecellen een methode ontwikkeld die een definitie en een concretisering van het professioneel project als basis neemt. Dankzij deze benadering (die dankzij een goede samenwerking tussen de ploeg van de FOREM en de sociale begeleiders¹ optimaal werkt) waren de resultaten inzake beroepsinschakeling meer dan behoorlijk, dit ondanks een eerder zwakke jobcreatie.

In 2013 waren er 34 reconversiecellen en kregen ongeveer 3.000 werknemers een begeleiding. In de loop van dit jaar kwamen er 78 reconversiecellen die zorgden voor een begeleiding van 6.411 werknemers (35% bedienden, ook kaders, en 65% arbeiders).

Van de werknemers die in 2013 een begeleiding kregen via een reconversiecel, vond 66% opnieuw werk (60% van de arbeiders en 78% van de bedienden). Ook al is dit resultaat lichtjes lager dan het resultaat dat vóór de financiële crisis gehaald werd, toch is de inschakelingsgraad positief.

Ondanks een precarisering van de arbeidsmarkt, wordt de doelstelling, nl. een duurzame beroepsinschakeling, dus nog steeds gehaald. Bij de personen die na afloop van een reconversiecel een baan vonden, had 61% een contract van onbepaalde duur (bij de arbeiders had 58% een contract onbepaalde duur, bij de bedienden 70%).

Om dit duurzame inschakelingsniveau aan te houden, moet dit Waalse instrument ook voorzien in vormingssessies of het opsporen van beroepen, dit in samenwerking met de diverse partners.

Beroepsopleiding blijkt vaak een onmisbare etappe om de reconversie en de inschakeling van werknemers makkelijker te doen verlopen.

De activiteit van de reconversiecel bestaat er dan in om de vorming en de operator te vinden die het best overeenstemmen met het professioneel project van de werknemer. Wanneer dit project onvoldoende duidelijk is, worden infosessies over beroepen en een bezoek aan vormingscentra voorzien.

Gemiddeld genomen volgt meer dan 30% van de werknemers die een begeleiding in een reconversiecel krijgt, een vorming. Deze resultaten zijn zeker eerbaar als je ze vergelijkt met de vormingsresultaten voor alle werkzoekenden, nl. jaarlijks gemiddeld 19%.

Die resultaten moeten echter wel genuanceerd worden. Een aantal kortgeschoolde werkzoekenden, voor wie vorming essentieel is om opnieuw een baan te vinden, zijn niet echt geneigd om hierin mee te stappen. De volgende programmatie van de Europese structuurfondsen zou een innoverende benadering die aan dergelijke situaties tegemoetkomt, mogelijk moeten maken.

Een ander verschijnsel dat de toegang tot vorming bemoeilijkt: de wachttijden in sommige centra. Voor sommige vormingen moet de werknemer wel zo'n 6 maanden wachten. Het is dan ook niet verwonderlijk dat ze afhaken. Wel willen we hier de positieve rol beklemtonen die een aantal bestendigen (die begrepen hebben dat het nodig was om een fonds te eisen bestemd voor lonende beroepsopleidingen) gespeeld hebben bij de onderhandelingen over het begeleidend luik van het sociaal plan. Inderdaad, wanneer een beroep doen op "gratis" operatoren (Centres de Forem Formation, Centres de compétences, etc.) afgeremd wordt omwille van de te lange termijnen, zijn privéoperatoren een oplossing om het opgeven van een vormingsproject te beperken. Het is wel belangrijk om die optie in de toekomst voort te zetten, zelfs uit te breiden.

patrick.brasseur@cepag.be
didier.smetz@cepag.be
renaud.bierlaire@cepag.be

¹ De sociale begeleiders zijn ex-medewerkers van een bedrijf in herstructurering (meestal delegees, die ook ontslagen werden), ze worden voor de duur van de reconversiecel aangeworven om hun vroegere collega's te begeleiden en om het werk van de consultants van de FOREM te vergemakkelijken.

Actualiteitsseminarie van Cepag

PIB: la grande arnaque? - BBP: de grote afzetterij?

Om de gezondheidstoestand van de economie van een land te meten gebruikt men als maatstaf het bruto binnenlands product (bbp). Die optelsom van de toegevoegde waarde die in de verschillende bedrijvigheidssectoren van een land wordt gerealiseerd, wordt vandaag gebruikt om bezuinigingsmaatregelen op te leggen aan de slechte leerlingen binnen de Europese Unie.

Dit tot onaantastbaar dogma verheven economisch begrip blijft nochtans erg subjectief. Zo houdt het geen rekening met essentiële gegevens als de ecologische voetafdruk, de sociale ongelijkheid of het welzijn van de bevolking. Het blijft met andere woorden een instrument dat ten dienste van het neoliberale beleid staat.

Zullen hierover debatteren:

- Bruno BAURAND: navorser en bezieler van Gresea, coördinator van het netwerk Econosphères (www.econospheres.be).
- Isabelle CASSIERS: professor economie aan de UCL en bevoegd verklaard navorser bij het NFWO. Als geëngageerde economete neemt zij deel aan het reflecteren over maatschappelijke ontwikkelingen.
- Eric DE RUEST: realisator en oud-communicatieverantwoordelijke van CADTM. Stond in voor de coördinatie van de onderzoeksgroep over de ecologische schuldenlast die aan de oorsprong ligt van het boek 'La dette cachée de l'économie' (Ed. Les Liens qui Libèrent, 2014).
- Renaud DUTERME: aardrijkskundeleraar, auteur van het werk 'Rwanda. Une Histoire volée' (Ed. Tribord, 2013). Mede-auteur van 'La dette cachée de l'économie'.

Praktisch

Vrijdag 6 juni 2014
Espace Solidarité – rue de Namur
47 – 5000 Beez
Van 9.30 tot 12.30u
Inschrijvingen: cepag@cepag.be
Info: www.cepag.be

'Yalla Palestina': zes uren voor Palestina

Zaterdag 24 mei is het Brusselse Jubelpark tussen 14 en 20 uur het decor voor het evenement 'Yalla Palestina', zes uren voor Palestina. ABVV steunt ten volle dit initiatief van ABP (de Association Belgo Palestine) in samenwerking met vakbonden, ngo's en tal van andere organisaties.

2014 werd door de Verenigde Naties uitgeroepen tot het 'Internationale Jaar van solidariteit met het Palestijnse volk'. Het evenement past in dit kader, met specifieke aandacht voor alle belangrijke kwesties en aspecten van Palestina. Begrijpen, spreken en handelen is het motto met infostands van de deelnemende organisaties in het verenigingendorp, voor o.m. kolonisatie, arbeiders en vakbonden, grondonteigeningen, waterproblematiek, blokkade van Gaza, ...

Naast het sensibiliseringsaspect is er echter ook een meer ludieke kant, met o.a. optredens van Les Fanfareux, Chicos y Mendez en HK et les Déserteurs, kinderanimatie, een quiz, fototentoonstelling, enz. Hapjes en drankjes ontbreken ook niet.

Petitie 'Made in illegality'

Ter gelegenheid van het 'Yalla Palestina'-evenement is er ook een speciale stand van het actieplatform 'Made in illegality' (zie vorige Echo) om deze campagne rond het bannen van import van producten uit de Israëlische kolonies op Palestijns gebied bij een breed publiek kenbaar te maken. ABVV maakt ook deel uit van dit platform. Aan de stand kan je de petitie tekenen.

Je kan echter ook online de petitie tekenen op www.madeinillegality.org/petitie.

■ EUROPA

Economische crisis voorbij?

Europa kondigt in euforie aan dat de crisis voorbij is. De economische groei keert terug en in landen als Portugal zijn de rentevoeten op staatspapier in zulke mate gedaald dat de landen onder de vleugels van de Trojka uit kunnen. Iedereen mag dansen in de straten. De Europese Commissie is verrukt: de strategie van zware besparingen en structurele hervormingen werkt. Tenminste, dat denken ze.

Het is jammer dat we in de pers zo weinig kanttekeningen te lezen krijgen. Ja, de rentevoeten zijn gedaald, maar dit is niet het gevolg van besparingen of hervormingen. Het is enkel het resultaat van een beslissing van de Europese Centrale Bank in juli 2012. Toen werd beslist dat de ECB onvoorwaardelijk de lidstaten in problemen zou bijspringen, mocht dat nodig blijken. Die beslissing maakte een faillissement van bijvoorbeeld Griekenland onmogelijk, waardoor het risico voor beleggers daalde, waardoor de rentevoeten zakten. Wij riepen hier al jaren

om, het duurde twee pijnlijke crisisjaren voor de ECB een beslissing nam.

Onze beleidsmakers zijn kort van geheugen. In 2011 waren we bijna uit de crisis, maar toen werd een politiek van bezuinigingen uitgerold. Resultaat? Twee jaar extra recessie vanaf 2012. Nu die besparingen stilaan terugschroefd worden, keert de groei terug. Het is dus niet dankzij die besparingen, maar ondanks de besparingen dat onze economieën uit de coma geraken.

Zijn we definitief vertrokken? Neen, want die besparingen en hervormingen hebben een mechanisme in gang gezet dat ons nog jaren kan parten spelen: deflatie. Door de lonen naar beneden te duwen en dwingende overheidsbesparingen op te leggen, dalen in vele landen de prijzen, waardoor de economische groei opnieuw onder druk komt te staan. In zijn eigen voorspellingen geeft Europa aan dat de groei in 2015 een pak lager zal uitvallen dan verwacht... Wordt vervolgd.

lars.vandekeybus@abvv.be

■ INTERNATIONALE RELATIES

Trans-Atlantisch handelsverdrag: de weinig geruststellende houding van REYNDERS

Op 15 april nodigde minister REYNDERS de leden van de FRDO, waaronder het ABVV, uit op een rondetafelconferentie over het Belgische handelsbeleid.

Het ABVV had besloten het te hebben over het standpunt dat ons land verdedigt in de Raad van ministers van de EU over het Trans-Atlantisch handelsverdrag met de VS en Canada, dat verdedigd wordt door Europees Commissaris DE GUCHT. De minister zei de openbare diensten en de meest dwingende sociale clausules te willen verdedigen, maar onderstreepte zijn minderheidspositie in de schoot van de Raad. Zou de uitwerking van een strategie en van argumenten om uit dat isolement te geraken een prioriteit voor de toekomst zijn?

Over andere kwesties waren de antwoorden uiterst zorgwekkend. Zo bepaalt een clause dat investeerders voor privérechtbanken (de zogenaamde 'panels staten/investeerders') een democratisch goedgekeurde wetgeving

kunnen betwisten. We hebben erop gewezen dat we daar tegen zijn maar kregen nul op het rekest. De minister is er geen voorstander van om terug te komen op de tekst die hierover met Canada al onderhandeld werd. In de onderhandelingen met de VS dreigen ze dus een voldongen feit te worden. Problematisch is dat die panels bestaan uit rechters uit zakenkringen. De minister schijnt te denken dat een eenvoudige gedragscode voor die rechters voldoende garanties zal bieden. Het feit dat de zakenwereld ook een overheersende rol krijgt in een regulerend comité dat nieuwe en oude regelgeving aan het vrijhandelsverkeer moet toetsen, schijnt hem evenmin zorgen te baren.

In het licht van de nakende verkiezingen, is de vraag hoe dit dossier door de toekomstige regering behandeld zal worden. Het ABVV volgt de hele zaak alvast met argusogen.

thierry.aerts@abvv.be